

Jaarverslag In-Made/Ex-Made 2023

In-Made verandert levens

WERK WERKT!

WAT DOET; AAN HET WERK ZIJN ACHTER DE TRALIE'S MET JE ALS MENS?
"GRAAG IN 5 REBELS!"... VROEG DE HOOFD ARBEID PI. ZUTPHEN, [REDACTED]
LAAT IK HET ANDERS DOEN DACHT IK [REDACTED] MET [REDACTED] AR AAN ME BROEK.
WAAROM HEEFT EEN MENS WERK NODIG?! OM ZICH NUTTIG TE VOELEN, OM TE
LEREN, OM EEN DAGELIJKS DOEL TE HEBBEN, OM EEN RITME TE BELEVEN, OF OM
MOOIE DINGEN TE MAKEN VOOR ONS ZELF OF VOOR ANDEREN, OM GELD TE VERDIENEN!
HET VERSCHILT NIET ZO VEEL MET BIJEN DEZE MUREN.
VOOR MIJ GAF HET AFLEIDING, EEN UITLAAT KLEP, EN OP SOCIAAL VLAK: OM GAAN MET
MENSEN IN EEN KLEINE RUIMTE 100 CULTUREN ... 100 GELOVEN 100 GEBRUIK AANWIJZ
INGEN. OM DAAR EEN POSITIEVE PLEK/PLAATS IN TE VINDEN WAS EEN UITDAGING.
EN JUIST DAT 1^e WOORD "UITDAGING" DAAR GAAT HET OM, ER IETS VAN MAKEN, TROTS
CAREEREN BIJ JE ZELF, RESPECT KRIGEN VAN ANDEREN, WADEREN VAN JE ZELF, VOLDOEN
11 JAAR HEB IK NU IN DETENTIE GEWERKT, 10 JAAR ALS VOORMAN METAAL. ENORM VEEL
ERVARING OP GEDAAN IN HET BEWERKEN VAN STAAL/ALU, AAN STUREN VAN ANDEREN, LES
GEVEN TSV. LAS OP LEIDINGEN, VEILIGHEID, PROBLEMEN OP LOSSEN EN DINGEN ONTWIKKLEN.
DAAR DOOR KON IK OOK ME ZELF WERK "RESETTEN", "UITDAGEN"!! OP DE RAILS ZETTEN
MAAR VOORAL VOOR BEREIDEN OP: RETOUR MAATSCHAPPIJ.

Foto: PI Zutphen

Colofon

DJI/Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring
Serviceorganisatie In-Made

Bezoekadres
Dienst Justitiële Inrichtingen
Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag

Postadres
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Contact: In-Made@dji.minjus.nl

Inhoud

1. Voorwoord.....	3
2. Highlights 2023	4
2.1 Kachels voor Oekraïne en Turkije	4
2.2 Kerstgeschenk	4
2.3 Afscheid Monique Schippers	5
2.4 Bajesbanken voor het Shared Service Center DJI Veenhuizen.....	5
2.5 Tafel Haaglanden uit Vught	5
2.6 In-Made Vrachtwagen	6
2.7 Winnaar Overheidsinnovatie 2023.....	6
2.8 30e In-Made productielocatie: JC Zeist	6
2.9 Escape box In-Made Krimpen.....	7
2.10 Omroep Zeeland op bezoek in PI Middelburg.....	7
2.11 Start opleiding Kwaliteit, Arbo, Milieu & Natuur	7
3. Innovatie van werken in detentie	8
3.1 Bootje lassen?.....	8
3.2 De tuinen van Nieuwersluis.....	8
4. Arbeidsbegeleiders aan het woord	10
5. Ontwikkeling bedrijfsresultaat	13
6. Ex-Made - toeleiden naar werk	14
6.1 In-Made Praktijkschool.....	14
6.2 De Beschrijving Getoond Gedrag wordt Referentie.....	15
6.3 Werk via Sport	15
6.4 Arbeid in de BBA.....	17
7. Vlekkenplan	18
8. Contact	19

1. Voorwoord

Met het aanbod van werken en (werk gerelateerd) leren in detentie stellen we ons tot doel om een veilig en stimulerend leefklimaat te bieden. Dit kan de basis leggen voor arbeidsmarkt-integratie na detentie. Dit jaarverslag 2023 geeft je een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen en geeft een perspectief op onze inzet vanuit verschillende invalshoeken: onze klanten (opdrachtgevers), onze gedetineerden, én onze medewerkers. Afsluitend geven we een beeld van de ontwikkeling in cijfers.

Sinds we een landelijke organisatie vormen, heeft de uniformering van onze dienstverlening de volle aandacht van de collega's die (nog steeds) vanuit verschillende regio's hun werk doen. Zo hebben we onze werkinstructies geuniformeerd en gelden deze als basis voor de uitvoering van ons werk. Dat lijkt misschien een kleine stap, maar het vraagt veel om een eigen (regionale) werkwijze los te laten en samen op een (nieuwe) landelijk vergelijkbare manier te werken. In 2024 bouwen we hieraan verder door onze werkprocessen samen met de arbeidsbedrijven te actualiseren en de basis voor resultaatgericht werken te versterken. Dit is belangrijk om te zorgen dat we een betrouwbare dienstverlener zijn voor de arbeidsbedrijven. En een betrouwbare uitvoerder voor opdrachtgevers. Eind 2023 hebben we in sessies met een afvaardiging van de Ondernemingsraad Hoofdkantoor, Hoofden Arbeid en medewerkers teruggekeken op wat we hebben bereikt, sinds de vorming van de landelijke SO in oktober 2022. Er zijn zeker stappen gezet, maar er is ook nog werk aan de winkel. De inzichten die de evaluatie heeft opgeleverd, krijgen dan ook zeker een vervolg in 2024.

Ook is er in 2023, om te anticiperen op de wens om de persoonlijke ondersteuning te behouden, de inrichtingsverantwoordelijkheid geïntroduceerd. Zo heeft elk arbeidsbedrijf nu een aanspreekpunt bij de verschillende teams van de SO: Acquisitie, Commerciële Binnendienst, (Financieel) Advies, Orderadministratie en Praktijkscholing. Samen met de medewerkers van elk team is beschreven wat de arbeidsbedrijven kunnen verwachten. Dit schept duidelijkheid én legt een basis voor persoonlijke ondersteuning. In 2024 gaan we beproeven hoe we hiermee de dienstverlening verder kunnen verbeteren.

Daarnaast heeft de verdere versterking van het verhaal van werken in detentie ook het afgelopen jaar de aandacht gekregen. Samen met de Hoofden Arbeid hebben we nieuwe Managementinformatie Arbeid ontwikkeld, die een solide en valide basis biedt om (nog) meer zicht te krijgen op de prestaties die de arbeidsbedrijven leveren: zorgdragen voor werk en werk gerelateerde scholing binnen het dagprogramma met de personele en financiële middelen die daarvoor beschikbaar zijn. In 2024 bouwen we verder aan de cijfermatige ondersteuning die kan helpen om, samen met ketenpartners en bedrijven, ons te richten op de mogelijke invulling van arbeidsmarkt-integratie na detentie.

Lees vooral dit Jaarverslag 2023 om meer beeld te krijgen bij wat onze arbeidsbedrijven het hele jaar doen, wie onze opdrachtgevers zijn, hoe gedetineerden dit beleven, het werkplezier dat arbeidsbegeleiders ervaren en hoe dit zich vertaalt in cijfers.

Marja Ter Horst
Hoofd Serviceorganisatie In-Made

2. Highlights 2023

2.1 Kachels voor Oekraïne en Turkije

Radiopresentator Sander de Kramer startte in 2022, namens Stichting LifeCenter, de actie “Kachels voor Oekraïne”. Omdat In-Made op negen locaties metaalbedrijven heeft, organiseerde Ronald Schouwenaar, accountmanager bij Serviceorganisatie In-Made, de aansluiting van DJI op deze actie door met gedetineerden kachels te produceren. Bijzonder was dat een aantal opdrachtgevers en leveranciers van In-Made kosteloos meewerkten aan de actie.

Foto's: Gedetineerde Milan met Sander de Kramer / Opdrachtgever Gebufa haalt kachels op in Zwolle

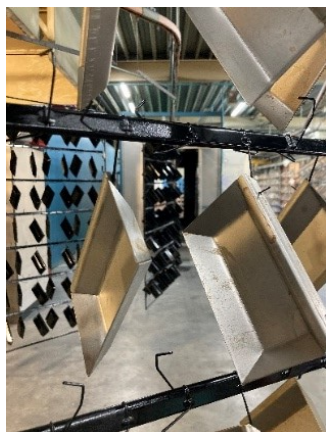
De kachels werden symbolisch overhandigd aan Sander de Kramer door gedetineerde “Milan” uit de PI Rotterdam. Milan sprak daarbij namens alle betrokken gedetineerden: *“Wat in Oekraïne gebeurt is vreselijk. Ik hoop dat wij als gedetineerden met onze kachels de mensen daar kunnen helpen.”*

In februari 2023 werd het Oostelijk deel van Turkije getroffen door een reeks aardbevingen. Ook toen kwamen In-Made en haar partners in actie om kachels te produceren en te vervoeren. In totaal werden er 450 kachels gemaakt en in het voorjaar van 2023 vervoerd naar de rampplekken.

“Ik ben echt onder de indruk van het enthousiasme, de betrokkenheid en bereidwilligheid van alle bedrijven, gedetineerden en collega's!”

(Ronald Schouwenaar)

2.2 Kerstgeschenk

Alle medewerkers kregen voor kerst 2023 een duurzaam cadeau gemaakt door gedetineerden op de textiel-, hout- en metaalwerkzalen. De zogenaamde *Primetime* was voorlopig het laatste kerstgeschenk van In-Made voor DJI. Daarmee kwam een einde aan een traditie die in 2014 van start ging met het kerstgeschenk “Koken”.

Het kerstgeschenk 2023 is speciaal voor DJI ontworpen door Julie van den Boorn/Pour Product.

De unieke hapjesplank was verpakt in een circulaire koeltas. Deze was door gedetineerden vervaardigd van (gedragen en gewassen) werkkleding van Nederlandse bedrijven. Een prestatie van formaat van PI Vught, PI Zaanstad, PI Alphen aan den Rijn en PI Sittard.

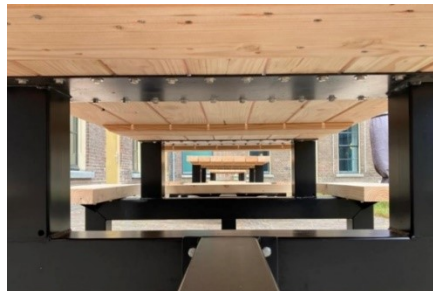
2.3 Afscheid Monique Schippers

Op 9 oktober 2023 nam Monique Schippers afscheid als Divisiedirecteur Gevangeniswezen/Vreemdelingenbewing. Vanuit In-Made ontving zij als dank een prachtige set bloembakken uit de PI Alphen.

Uiteindelijk is de gehele collectie aan haar overhandigd in haar eigen tuin!

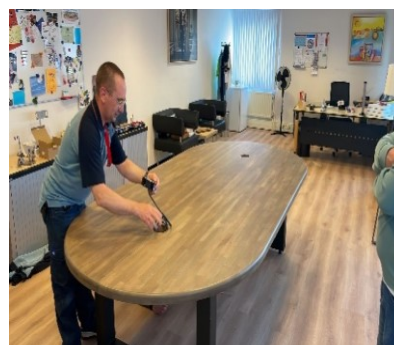
2.4 Bajesbanken voor het Shared Service Center DJI Veenhuizen

De collega's van het Shared Service Center, locatie Veenhuizen, willen ook weleens buiten lunchen of vergaderen. Het arbeidsbedrijf Veenhuizen leverde daarom deze schitterende outdoor zitbanken. Zodra een straaltje zon zichtbaar wordt dan maken de medewerkers van het SSC tijdens hun lunch dankbaar gebruik van deze unieke zitbanken. Meer weten: www.in-made.nl/contact

2.5 Tafel Haaglanden uit Vught

Normaal gesproken werken onze gedetineerden alleen aan seriematige opdrachten. Heel soms krijgen ze echter ook de kans om aan speciale projecten te werken. Zoals de vraag van de directie van PI

Haaglanden. Zij wilden graag een grote, multifunctionele vergader- en werktafel. Bij voorkeur Made by In-Made. De arbeidsbegeleiders Vught gingen met hun gedetineerden aan de slag en...het eindresultaat mag er zijn!

2.6 In-Made Vrachtwagen

De Dienst Vervoer & Ondersteuning (DV&O) van DJI zorgt naast het vervoer van gedetineerden ook voor het transport van het wasgoed, brood en de winkelartikelen van In-Made. Daarvoor heeft DV&O speciale vrachtwagens, deels gekoeld. In juli 2023 werd tijdens een gezamenlijke feestelijke bijeenkomst in Soesterberg/Zeist de eerste vrachtwagen met "In-Made"-opdruk onthuld door Jacques Kleinkramer van DV&O. Een mooi gebaar en extra reclame voor In-Made.

2.7 Winnaar Overheidsinnovatie 2023

Voor het derde jaar op rij werd in 2023 door de Vereniging voor OverheidsManagement (VOM) de Verkiezing Beste Overheidsinnovatie van het Jaar georganiseerd. Deze verkiezing heeft tot doel kennis uit te wisselen en ter inspiratie te dienen voor overheidsorganisaties en overheidsmedewerkers. Dit jaar ging de award voor Beste Overheidsinnovatie van het Jaar naar **JC Zaanstad, de koffiebranderij Zuivere Koffie en de bakkerij**. De uitreiking vond plaats op 28 november in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag.

De jury, onder leiding van burgemeester Jan van Zanen van Den Haag, sprak over *“een sociale innovatie die steun geeft én perspectief biedt aan gedetineerden en ex-gedetineerden. Er zit een duidelijke business case achter en de innovatie is financieel rendabel. De jury vindt het mooi om te zien dat DJI het heeft aangedurfd om een project als deze op te zetten, vooral in een wereld waar dit niet makkelijk is”*.

2.8 30e In-Made productielocatie: JC Zeist

Sinds 1 april 2023 heeft ook JC Zeist een zelfstandige arbeidslocatie. Naast het gerenommeerde conferentiecentrum is de opbouw van het productie- en leerbedrijf nog volop in ontwikkeling. Inmiddels zijn de eerste opdrachtgevers actief en wordt er ingezet op verdere groei.

2.9 Escape box In-Made Krimpen

De bakkerij van PI Krimpen is al jarenlang de broodleverancier van PI de Schie, Hoogvliet, de Hartelborgt, PI Alphen en uiteraard van de gedetineerden in de eigen PI. Ook biedt de bakkerij een assortiment lekkernijen aan zoals amandelbroodjes, gevulde koeken en appelflappen. Landelijk werd de bakkerij bekend door de DJI-brede levering van boterletters en kerstbroden in de maand december.

Als relatiegeschenk is er ook een opvolger voor het “Delfts blauwe” koekblik, voorzien van een aantal ouderwets lekkere haverkoeken: “de Escapebox”. De 10 haverkoeken bereiden in het grootste geheim hun ontsnapping voor... Gaat u ze helpen? Bestellen: www.in-made.nl/contact

2.10 Omroep Zeeland op bezoek in PI Middelburg

In 2023 kon Middelburg een aantal verouderde machines vervangen door een CNC-gestuurde bewerkingsmachine voor diverse handelingen. Daardoor kan Middelburg beter inspelen op de wensen van haar klanten én leren gedetineerden werken met moderne technieken die meer passen bij een baan na detentie.

Dit nieuws was zo bijzonder dat de regionale omroep “Omroep Zeeland” een bezoek bracht aan de inrichting. Zo kregen bedrijven en inwoners van Zeeland een mooi kijkje achter de schermen van “de Torentijd” (PI Middelburg) en de werkzaamheden die gedetineerden verrichten als onderdeel van hun detentie en re-integratie. De nieuwsuitzending is op 1^e kerstdag uitgezonden. Het [filmpje](#) is ook te bekijken op de Instagram van de arbeid PI Middelburg.

2.11 Start opleiding Kwaliteit, Arbo, Milieu & Natuur

De productiebedrijven van In-Made hebben uiteraard voortdurend aandacht voor een veilige werkomgeving voor gedetineerden, medewerkers en partners. Naar aanleiding van een interne audit zijn daarom noodzakelijke verbeterpunten op gebied van arbeidsveiligheid geformuleerd die moeten leiden tot een (nog) veiligere werkomgeving in lijn met de actuele wet- en regelgeving. Op basis van een beproefde KAMn-opleiding (PI Vught) is ook een start gemaakt met het trainen van arbeidsmedewerkers, preventiemedewerkers en medewerkers van de vestigingen en de Serviceorganisatie In-Made op gebied van Milieu, Arbo, (RI&E) Regelgeving en Kwaliteit training (MARK). Bij de Serviceorganisatie In-Made is een landelijke kennisbank ingericht met betrekking tot MARK en wordt ook verdere ondersteuning op gebied van KAMn georganiseerd.

3. Innovatie van werken in detentie

3.1 Bootje lassen?

De locatie Esserheem van PI Veenhuizen kwam begin 2023 in het nieuws door een bijzonder project: de assemblage van zogeheten tenders van zes meter lang. In-Made bouwt de boten, beter gezegd sloepen, voor een Friese opdrachtgever. De boten komen als 'bouw pakket' binnen en verlaten de werkplaats op een trailer. "Leerzaam en leuk werk voor de gedetineerden."

Acquisitie

Sloepen bouwen? Hoe kom je erbij? De contacten met opdrachtgevers worden meestal gelegd door de accountmanagers van de Serviceorganisatie In-Made. De contacten met de 'botenbouwer' werden gelegd door Cor Pater; accountmanager bij de Serviceorganisatie In-Made: "Wij kunnen bij In-Made veel meer dan bedrijven denken. Deels is dat onbekendheid, deels ook een verkeerd beeld van "de bajes" door media en films. Als ik een directeur van een bedrijf op een beurs of netwerkbijeenkomst spreek dan begint eerst een traject van informeren met de www.in-made360.nl en later door een bezoek aan een echte gevangenis". Maar zelfs dan is het niet eenvoudig om werk binnen te halen. Cor: "Nederlandse bedrijven moeten in deze tijd andere keuzes maken door de schaarse arbeidsmarkt of internationale concurrentie. Dat vraagt om een andere focus waardoor een deel van het productiewerk, ook hoogwaardig werk, moet worden uitbesteed. Dat kost even tijd en vraagt om vertrouwen. Tenslotte legt een bedrijf een deel van de productie, hun eigen boterham, in onze handen. Dat is ook een grote verantwoordelijkheid voor ons!" Kortom: "Het kost meestal wat tijd om nieuw werk te vinden, mede daarom zijn we ook zuinig op het werk dat we al hebben".

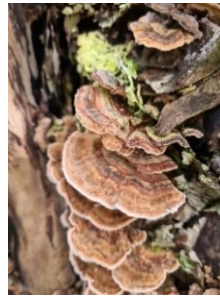
3.2 De tuinen van Nieuwersluis

Wat valt je vooral op als je bij de PI Nieuwersluis aankomt? Inderdaad! De nostalgische architectuur én het prachtige terrein waarop deze vrouweninrichting is gehuisvest. Tot en met 2022 werd deze tuin grotendeels door arbeidsmedewerkers onderhouden en deels door een hoveniersbedrijf. Gedetineerde vrouwen vonden het werken in de tuin, vooral in de winter, geen aangenaam vooruitzicht. Daar wilde PI Nieuwersluis graag iets aan doen.

Na gesprekken met gedetineerden die in de zomer in de tuin hadden gewerkt concludeerden de arbeidsbegeleiders dat het werken met de verouderde gereedschappen fysiek te zwaar was. Daarnaast vormde de winterkou een bezwaar om in de tuin aan het werk te gaan en kon er geen

erkend vakdiploma worden behaald. Een aantal uitdagingen dus, als je gedetineerden toch in de tuin wil laten werken en ervaring wil laten opdoen om - misschien wel - bij een hovenier aan de slag te gaan na detentie!

Om met werken te starten moest er allereerst modern, ergonomisch gereedschap komen en het liefst met accu's in plaats van luidruchtige en vervuilende benzinemotoren. Zo gezegd, zo gedaan. Om erkende mbo-trajecten te starten moest er daarnaast ook een gediplomeerd hovenier/arbeidsbegeleider aanwezig zijn. Dat werd arbeidsbegeleider Paul die in 2023 afstudeerde.

Bron: hoofd arbeid PI Utrecht

's Ochtends vroeg trekt Paul er met gedetineerden op uit om verschillende soorten bomen en struiken te snoeien. Zo krijgen gedetineerden dus les "on the job". En dat elk seizoen weer want bij elk jaargetijde horen specifieke werkzaamheden. Uiteraard sluit deze praktijkbegeleiding aan bij de theorie-examens van de mbo-hoveniersopleiding. In 2023 hebben de eerste twee gedetineerden binnen de PI hun examentuin aangelegd en zijn geslaagd voor hun praktijkexamen!

Onderwijs in de gevangenis?

Natuurlijk kan In-Made dit traject niet aanbieden zonder de samenwerking met én de tomeloze inspanningen van de afdeling Onderwijs. Beheersing van de Nederlandse taal, rekenen, burgerschap en VCA (Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers) zijn de onmisbare basis voor bijna iedere erkende mbo-vakopleiding.

4. Arbeidsbegeleiders aan het woord

Robbert: “Benoem wat je ziet en wees echt!” Op een van de werkzalen van de PI Dordrecht zwaait arbeidsbegeleider Robbert (55) sinds zeven jaar de scepter. Daarvoor werkte Robbert bij DJI al als beveiliging en penitentiair inrichtingswerker.

Waarom die keuze voor “arbeid”? “Naast de regelmatige werktijden en de balans werk-privé, wilde ik graag iets doen met mijn technische achtergrond. Dat “iets” werd zijn eigen werkzaal waar Robbert een breed scala aan werkzaamheden laat uitvoeren door een groep gedetineerden. Naast het seriematig verpakken van producten mogen enkele geselecteerde gedetineerden ook gespecialiseerde werkzaamheden verrichten. “Ik vind die afwisseling ontzettend leuk en zo kan ik gedetineerden die écht willen ook wat bieden om zich verder te ontwikkelen” aldus Robbert. “Meerdere orders op een werkzaal is zeker niet eenvoudig maar gelukkig heb ik altijd een of twee gedetineerden als voorman. En heel eerlijk...die afwisseling is geweldig, geen dag is hier hetzelfde.”

Wat is het verschil met je werk als PIW’er? “Als PIW’er vragen gedetineerden iets aan jou, als arbeidsbegeleider moet ik iets van hen gedaan krijgen. Bovendien sta ik hier alleen met een groep jongens terwijl ik op “de vleugel” altijd met vier of vijf collega’s stond. Dat vraagt een andere aanpak.”

Hoe krijg je gedetineerden dan zover dat ze goed werken? Robbert: “Ik ben altijd direct en duidelijk. De mannen weten vanaf de *intake* wat ik van ze verwacht én wat ze van mij mogen verwachten. Ze vragen ook om die duidelijkheid. Als ze eenmaal aan het werk zijn dan geef ik de mannen ook feedback en complimenten. Daarbij is mijn motto: benoem wat je ziet en wees echt!”

Wat is je mooiste herinnering aan een gedetineerde? “Dat was een Poolse man met vreselijk veel problemen. Maar hij wilde hard werken en ik zag al snel dat hij ook technische vaardigheden had. Samen met de *casemanager* van de afdeling *Detentie & Re-integratie* heb ik hem geholpen om goed terug te keren naar de maatschappij. Enkele maanden na zijn vertrek kregen we een bedankbrief waarin hij schreef dat het goed met hem ging en hij een vaste baan had. Mooi toch?”

Wat zou je anders willen zien? “De laatste jaren zijn de administratieve werkzaamheden flink toegenomen. Dat is niet altijd fijn. En wat meer salaris zou ook wel leuk zijn (lachend).”

Wat moet blijven? “Het mooie van dit werk is de afwisseling, geen dag is hetzelfde. En als arbeidsbegeleider ben ik toch een beetje de baas van mijn eigen bedrijfje. Zelf regie kunnen voeren en de ruimte die ik krijg om mijn werk te kunnen doen, contacten met opdrachtgevers, dat is geweldig. Ik zou niet meer anders willen!”

Foto: Robbert

Foto: Martien

Martien: “Dit had ik twintig jaar eerder moeten doen!” “Ik was nog nooit eerder in een PI geweest toen ik via een vriend de uitnodiging kreeg om in de PI Grave naar een wervingsdag te komen. Ik besloot de stap richting het werken in een PI te zetten en me hierin verder te oriënteren. En heel eerlijk...ik vond het gelijk mooi werk.”

Aan het woord is Martien, sinds acht maanden arbeidsbegeleider in de PI Grave. Samen met zijn collega's runt Martien een werkzaal waar meerdere soorten werk verricht worden. Van inpakwerk tot het samenstellen van sportprijzen. “We pakken alles aan en die variatie én de deadline van de klant zorgt ook voor een stuk uitdaging.”

Hoe anders is dit werk ten opzichte van je vorige baan? “Ik zat 25 jaar in de natuursteen branche en eigenlijk zat ik daar goed op mijn plek. Het was wel fysiek zwaar werk en veel minder mensenwerk. Als arbeidsbegeleider is dat heel anders. Dit is juist vooral mensenwerk. Bovendien heb ik hier de vrijheid om samen met de collega's zelf regie te voeren over de werkzalen. Na een dag te hebben meegelopen was ik verkocht. Echt, dit had ik twintig jaar eerder moeten doen!”

In Grave werk je vooral met relatief kort verblijvende gedetineerden. Hoe motiveer je die om het werk te verrichten? “Mijn levenshouding is altijd “doe maar gewoon, dan doe je gek genoeg”. Zo ben ik hier dus ook. Ik ben duidelijk, corrigeer waar nodig en spreek waardering uit als dat kan. Een praatje maken en een portie humor zijn daarbij heel belangrijk. Dat helpt ook om zaken te relativieren, de spanning wat weg te nemen. De sfeer maak je dus echt samen met de mannen.”

Verlang je nooit terug naar je vorige baan? “Nee hoor! Het was leuk werk maar ik was hier gelijk verkocht. Ook omdat ik uitstekend ben opgevangen en begeleid door mijn collega's. In het begin had ik natuurlijk veel vragen. Maar mijn collega's namen echt de tijd om alles goed uit te leggen. Stap voor stap groeide ik in mijn werk en werd ik onderdeel van een fijn team.”

Sluit je achtergrond aan bij het werk? “Mijn werkervaring sluit prima aan. Gewoon lekker doorwerken is immers goed voor iedereen. Qua opleiding moet ik wel nog wat inhalen want arbeidsbegeleider is zeker geen eenvoudig vak. Het was wel even wennen toen ik met mijn mbo-4 opleiding begon. Maar over 1,5 jaar heb ik wel mooi mijn diploma. Fijn dat dit kan bij DJI!”

Wat zou je graag anders zien? “Ik werk hier veel achter de computer, dat is niet zo mijn ding. Ook zou ik graag meer kunnen betekenen voor de re-integratie van de gedetineerden zodat we wat meer jongens op het rechte pad kunnen brengen.”

Foto: Gydo

Gydo: “Op de arbeid ben je van alles!” “Op de arbeid ben je er als arbeidsbegeleider niet alleen voor het werk. Ik ben vraagbaak, luisterend oor, trainer, coach en nog veel meer!” Dat vertelt arbeidsbegeleider Gydo van de PI Krimpen aan den IJssel. Na opleidingen als kok en beveiliging, en banen bij enkele werkgevers zag hij een advertentie van DJI. Nu, zes jaar later, draait hij in Krimpen samen met collega’s een werkzaal handmatige productie.

Hoe motiveer jij de gedetineerden? “Gedetineerden hebben verschillende redenen om te werken. Een deel ziet het als welkome afwisseling, invulling van de dag in detentie en het verdienen van een zakcentje. Een tweede groep wil goed scoren in de rapportages voor de detentiefasering en de faciliteiten die daaraan gekoppeld zijn. En dan is er een derde groep die heel bewust kiest voor werken om werkervaring op te doen en gerichte praktijkopleidingen te volgen. Voor deze laatste groep is mijn werkzaal een voorportaal om door te groeien naar onze bakkerij, de metaalafdeling, de schilderploeg of de interne reiniging waar ze dan ook vaker hele dagen willen werken.”

Waarom is arbeid onmisbaar in detentie? “Werken, ook minder complex werk, geeft invulling aan de dag, even niet piekeren en vooral structuur en dagritme. Dat wordt vaak onderschat, maar het zorgt voor rust in de héle gevangenis. Werken heeft dus een positief effect op alle collega’s. Daarnaast leren gedetineerden bij ons basale werknemersvaardigheden zoals op tijd komen, samenwerken met anderen en beschaafd overleggen. Allemaal dingen die veel mannen echt niet gewend zijn buiten.”

Wat maakt het werk leuk? “Omdat je minimaal 20 uur per week met die jongens bezig bent, bouw je, zeker in het gevangenisdeel, een band op. We mikken uiteraard op doorstroom naar de zogenaamde plusbanen met vakopleidingen via de In-Made Praktijkschool. Daarom zijn alle arbeidsbegeleiders ook S-BB-praktijkbegeleider. Maar naast de jongens die dat niet willen, zijn er ook jongens die dat gewoonweg niet kunnen. Dat is dan weer een mooie uitdaging om die mensen ook een passende werkplek met perspectief te geven.”

Je wordt binnenkort sportinstructeur in Krimpen. Wat ga je missen? “Bij de sport komen de meeste gedetineerden toch met een andere beleving dan bij de arbeid. Net als thuis eigenlijk. Wat ik zeker ga missen is het intensieve contact en de band die je met de jongens opbouwt. Zeker met de jongens die bij binnenkomst negatief zijn en uiteindelijk met een diploma en een baan de bajes verlaten. Dat geeft zoveel voldoening. Dat ga ik echt wel missen!”

5. Ontwikkeling bedrijfsresultaat

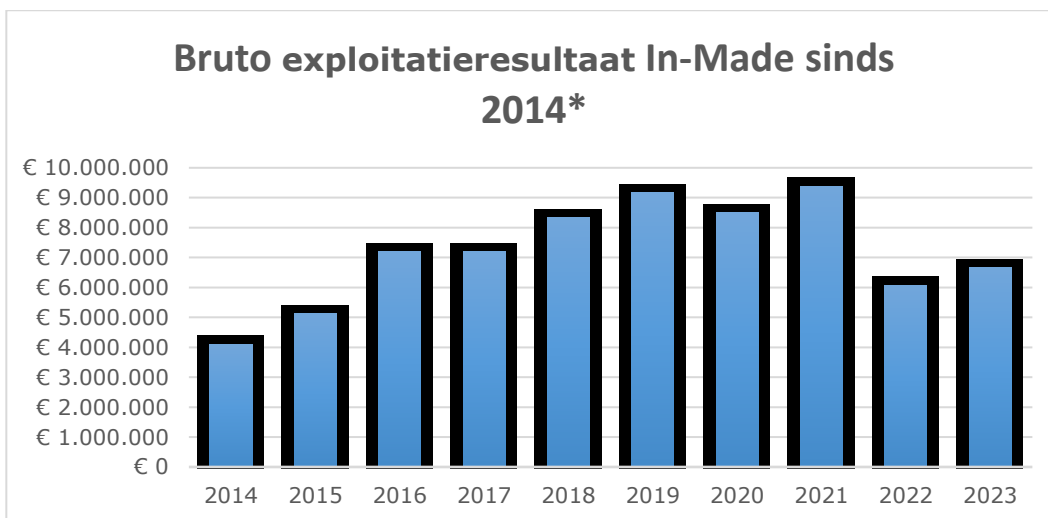
In 2023 heeft In-Made haar positieve exploitatieoverschot verbeterd ten opzichte van 2022. Vergeleken met 2022 is de totale omzet gestegen met ruim 4,7 miljoen euro, waarbij het bruto exploitatieoverschot is gestegen met bijna 600.000 euro. Het lagere resultaat ten opzichte van eerdere jaren is het gevolg van het sinds 2022 doorbelasten van de personeelskosten die het gevolg zijn van de begeleiding van de – interne – facilitaire arbeid.

In-Made productief voor Markt & Overheid in 2022:

- Omzet orders binnen Rijksoverheid: € 20,4 mln.;
- Omzet orders bedrijfsleven: € 26,9 mln.

De gehanteerde tarieven zijn conform de Wet Markt en Overheid.

Tabel: Ontwikkeling bruto exploitatieresultaat In-Made sinds 2014

**bron: Metis*

6. Ex-Made - toeleiden naar werk

De methode *Ex-Made* omvat alle inspanningen van de penitentiaire productiebedrijven en ondersteuners van de Serviceorganisatie In-Made die gericht zijn op voorbereiding op terugkeer naar de arbeidsmarkt. Meer informatie: <https://www.in-made.nl/gedetineerden-als-werknemer>

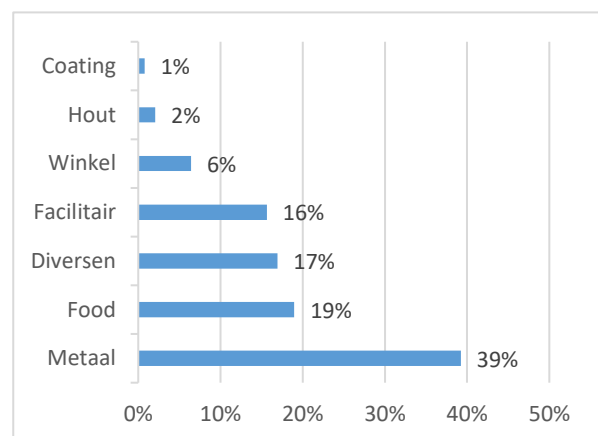
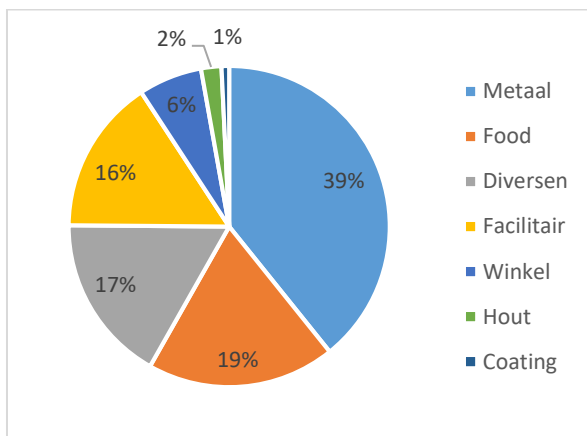
Hieronder belichten we de verschillende elementen van Ex-Made en de ontwikkelingen in 2023.

6.1 In-Made Praktijkschool

Tijdens detentie kunnen gedetineerden leren en werken bij In-Made. Het productiebedrijf binnen een penitentiaire inrichting is namelijk ook een praktijkschool; dit wordt de In-Made Praktijkschool genoemd. Gedetineerden kunnen een portfolio opbouwen met verworven werknemers- en beroepsvaardigheden. Op basis van deze vaardigheden is het mogelijk om een Praktijkverklaring (PV) aan te vragen. Deze verklaring is erkend door het Ministerie van OC&W en wordt uitgegeven door een aan de In-Made Praktijkschool verbonden mbo-school. Daarnaast is er de mogelijkheid om een In-Made getuigschrift aan te vragen voor wie niet in aanmerking komt voor een Praktijkverklaring.

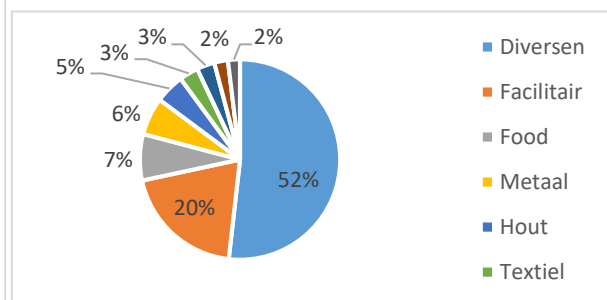
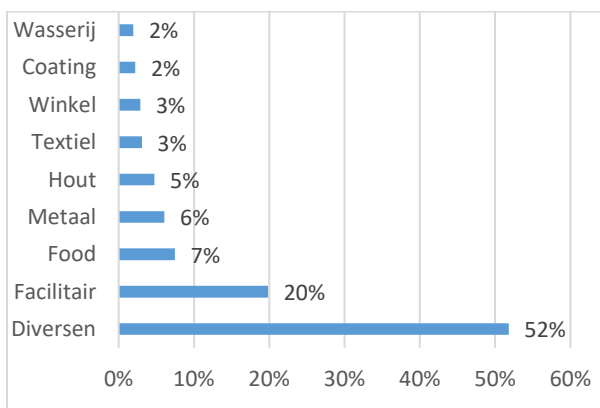
In 2023 zijn er **390** Praktijkverklaringen behaald.

Onderstaande grafieken geven de verdeling over de verschillende sectoren weer:

Bron: Serviceorganisatie In-Made Team Ex-Made.

In 2023 zijn er **1498** getuigschriften uitgereikt:

Bron: Serviceorganisatie In-Made Team Ex-Made.

Daarnaast hebben gedetineerden ook de mogelijkheid om erkende certificaten te behalen op het gebied van veiligheid (VCA), hygiëne (HACCP) of het besturen van een heftruck. Ook bieden meerdere inrichtingen de mogelijkheid om een branche erkend (vak)certificaat te behalen. Denk hierbij aan schoonmaak, lassen (NIL), schilderen en groenvoorziening. Afhankelijk van de lengte van de detentie en de mogelijkheden van de gedetineerde, kunnen ook de theoretische vakken voor een mbo-diploma worden aangeboden en kan een volledig mbo-diploma-traject worden afgelegd.

6.2 De Beschrijving Getoond Gedrag wordt Referentie

Een Beschrijving Getoond Gedrag is een verklaring van de directeur waarin re-integratie inspanningen en resultaten van de gedetineerde voor het leefgebied “werk & inkomen” tijdens detentie worden beschreven. Het bijbehorende portfolio geeft een concreet overzicht van de opgedane leer- en werkervaring én de behaalde praktijkverklaringen, certificaten en diploma’s in detentie. Vanaf 1 januari 2024 is de Beschrijving Getoond Gedrag op een aantal punten gewijzigd, zodat deze verklaring beter aansluit op sollicitatieprocedures in de maatschappij en/of voor het aanvragen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).

Allereerst is de naam van de Beschrijving Getoond Gedrag veranderd naar *Referentie*, wat in de maatschappij een bekende term is. De Referentie bevat daarnaast geen specifieke DJI-terminologie en -procesbeschrijvingen meer.

Ook is de Referentie bereikbaar voor korter gestraften: aanvragen kan na drie maanden in het plusprogramma te hebben gezeten én naar tevredenheid te hebben gewerkt bij In-Made.

We hopen met deze wijzigingen opnieuw aandacht voor de Referentie te genereren en de maatschappelijke waarde te versterken. De Referentie zou dan een sterkere stimulans kunnen bieden bij arbeidsmarkt-re-integratie.

In 2023 zijn er **74** BGG’s afgegeven. Ten opzichte van het jaar ervoor is dit een lichte daling. Dit komt grotendeels door de relatieve onbekendheid bij gedetineerden en, tot voor kort, het vereiste aantal maanden in het plusprogramma.

6.3 Werk via Sport

Een ander onderdeel van de methode Ex-Made is “Werk via Sport”; een project waarbij gedetineerden worden verbonden met een grotere sportvereniging en/of betaald voetbalorganisatie. Sportverenigingen zijn op zoek naar vrijwilligers en gedetineerden zoeken naar werk en vooral, een nieuw sociaal netwerk. Kortom: ontmoeten, werken, sporten, verbinden.

Gerko Brink van de Serviceorganisatie In-Made ondersteunt meerdere gevangenen om in contact te komen met verenigingen in de regio. Samen organiseren zij netwerkbijeenkomsten, team coaching en sportevenementen in en soms buiten de muren. Wat leverde dat in 2023 op:

Aantal gedetineerden dat in 2023 een baan vond via Werk via Sport:	33
Aantal gedetineerden dat eind 2023 nog in een traject zat:	103

Sinds de start van Werk via Sport gingen al **209** gedetineerden aan de slag bij een werkgever.

Voorbeelden van evenementen die Werk via Sport samen met DJI-vestigingen en partners organiseert:

Football works

Op 1 februari 2023 is het nieuwe Erasmus+ onderzoek 'Football Works' gestart. Gedurende drie jaar zullen verschillende gevangenis en voetbalclubs in Europa gaan samenwerken aan een gezamenlijke methodiek, de 'Football Works methodiek'.

Inside projecten

In een 'Inside' project komen trainers van een voetbalclub in de gevangenis om gedurende acht weken met een groep gedetineerden te werken aan de kernwaarden van de club. In de negende week krijgen de kandidaten een certificaat en wordt er gevoetbald tegen de businessclub. Dit is het begin van doorstroom richting betaald werk via het netwerk van de clubs. Projecten zijn o.a. FC Utrecht Inside (Nieuwegein) en FC Emmen Inside (Veenhuizen).

Inside a women's prison

In 2023 zijn er voor het eerst twee 'Life Goals Inside'-projecten geweest in een vrouwengevangenis. PI Ter Peel mocht de spits afbijten met een weerbaarheidstraining waarbij 10 weken lang middels sport, empowerment, weerbaarheidstraining én gezondheid wordt gewerkt aan de kernwaarden van de landelijke samenwerkingspartner Life Goals Nederland.

Netwerkbijeenkomsten/sportwedstrijden

Op 14 september 2023 vond de zevende editie plaats van het internationale voetbaltoernooi 'Football Works' in de PI Veenhuizen. Dit is een jaarlijks toernooi voor voetbalclubs en teams uit gevangenis en teams uit heel Europa die actief zijn binnen de arbeidstoeleiding van ex-gedetineerden middels sport.

Om banen voor gedetineerden te vinden werd op woensdag 29 november 2023 in samenwerking met 'Buitengewoon' een bedrijvenavond voor collega's én opdrachtgevers van de Facilicom Group georganiseerd in de PI Dordrecht.

Meer informatie: Gerko Brink, g.brink@dji.minjus.nl

6.4 Arbeid in de BBA

De Beperkt Beveiligde Afdeling (hierna BBA) is een afdeling in of bij een gevangenis die DJI op een aantal plekken in Nederland faciliteert. Bewoners van de BBA combineren werken buiten de gevangenis met wonen binnen de muren. Na een intensief traject en selectie in reguliere detentie kunnen gedetineerden in de laatste fase van een detentie geplaatst worden in een BBA. Een voorwaarde is wel dat de gedetineerde een werkplek heeft buiten de muren die aansluit op het traject in detentie en/of eerdere werkervaring.

In 2023 zijn er meerdere gedetineerde dames gestart in de BBA van de Penitentiare Inrichting Utrecht (locatie Nieuwersluis). Dankzij de intensieve samenwerking met The Colour Kitchen is het gelukt om meerdere gedetineerden op basis van een leer-werkovereenkomst te plaatsen op de diverse locaties van deze partner. Ook is er voor het eerst een gedetineerde met een auditieve beperking geplaatst binnen de BBA. Door extra begeleiding is het voor haar ook mogelijk om werkervaring op te doen en te werken aan haar re-integratie.

Bron: LinkedIn casemanager Jolanda

Bron: LinkedIn casemanager Jolanda

Daarnaast heeft de casemanager Jolanda ook bemiddeld tussen een dame en haar nieuwe werkgever waar zij inmiddels als vrachtwagenchauffeuse werkt en een vaste betrekking heeft.

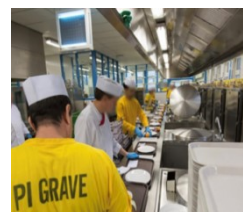
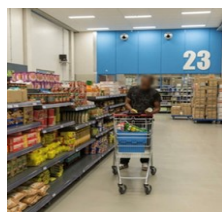
7. Vlekkenplan

Onze 30 locaties bieden een grote diversiteit aan diensten (www.in-made.nl):

- 30 divisies assemblage, montage en verpakken
- 4 wasserijen voor ruim 2,5 miljoen kg niet-persoonsgebonden wasgoed per jaar
- 5 regionale distributiecentra voor de winkelverstreking van de 25 DJI/GW-locaties
- 1 (brood) bakkerij ten behoeve van 8 PI's in West-Nederland
- 2 bakkerijen voor externe opdrachtgevers.
- 8 generieke metaalbedrijven; o.a. bedden, tralies, transport en logistiek
- 1 divisie roest vast staal; o.a. keukens, laadpalen elektrische auto's en offshore-industrie
- 3 poedercoat bedrijven
- 7 machinale houtbedrijven; o.a. meubilair, outdoor producten, gecertificeerde logistieke producten
- 7 textielbedrijven; o.a. matrassen, ISO-kleding, dekzeilen, tassen, logistieke producten
- 8 divisies demontage (incl. fietsen)
- 2 divisies flowpacking/machinaal verpakking van voeding
- 30 divisies facilitaire dienstverlening; o.a. schoonmaak en schilder-/groenonderhoud
- 4 divisies professioneel schilderen
- 6 divisies assemblage/herstel fietsen
- 1 divisie refurbishing meubilair
- 2 koffiebranderijen
- 1 divisie consumptie-ijs

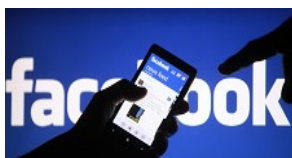
8. Contact

Heeft u **vragen** of **opmerkingen** over dit jaarverslag?
Via www.in-made.nl/contact kunt u reageren.

Social Media en websites:

Volg In-Made/Ex-Made ook op [LinkedIn](#), [Facebook](#) en [Instagram](#)

... of bezoek onze websites www.in-made.nl en www.in-made360.nl